

Cercador

SOBRE QUÈ ÉS SER CATALÀ I ALTRES PREGUNTES INCOMODES

Salveu les cases!

RAMON TREMOSA I BALCELLS / PROFESSOR DE TEORIA ECONOMICA A LA UB WWW.RAMONTREMOSA.CAT

La diada de l'Onze de Setembre fa aflorar anualment preguntes més o menys incòmodes. Què vol dir avui ser catalans i a què tenim dret? Què és avui una nació? Una nació al segle XIX la definien diferents elements formals (llengua, cultura, dret...) que cohesionaven i diferenciaven un col·lectiu humà. Al segle XX aquests elements romàntics han seguit definint la condició suficient d'una nació, però la seva condició necessària ha exigit la voluntat de ser dels seus nacionals: la consciència de posseir aquests elements formals diferenciats i la voluntat de preservar-los en el temps. I al segle XXI una nació pot brollar també d'una comunitat d'interessos: parlin la llengua que parlin i tinguin el sentiment de pertinença que tinguin, els habitants d'un territori poden reclamar per a ells la recaptació i l'administració dels seus impostos i la gestió de les seves infraestructures.

LLUISA JOVER

AQUEST ESTIU VAIG SER A LA FESTA major de

Sapeira, un petit poble del Pallars Jussà. Situat dalt d'un serrat a mil metres d'alçada, Sapeira va ser abandonat als anys setanta i les seves 25 cases van caure a terra. Abans no es vivia de la bellesa del paisatge i la vida hi ha estat sempre molt dura: isolada i lluny del riu, Sapeira està envoltada d'altres muntanyes i de terres gravoses dolentes per als cereals. Els seus habitants van emigrar, però amb la millor riquesa: voluntat i capacitat de treballar. Van esdevenir empresaris i professionals i així que van prosperar van tornar al poble a refer les cases. Jaume Vicens Vives deia que la història de Catalunya l'han fet sovint catalans que han baixat de la muntanya a treballar i a espavilar la vida de la plana. A Sapeira avui quasi totes les cases han estat reconstruïdes i ja hi ha qui hi viu de març a novembre. Si els accessos del Pallars fossin millors i estigués a dues hores de Barcelona, amb un parell de túnels com la Cerdanya, ja parlariem d'on hi ha més qualitat de vida. Avui ser de poble petit i perdut no és cap vergonya: els perduts són avui als barris de les grans ciutats, on la comunicació enmig de la multitud crea noves soledats de joves i grans, sense el caliu humà que hi ha a molts pobles petits.

UNA NACIÓ ÉS TAMBÉ una cadena de generacions. El pregoner de la festa major de Sapeira d'enguany cridava "Salveu les cases!". Salvar la casa, no deixar-la caure, és a muntanya un agraïment reverencial semisagrado envers les generacions que ens han precedit, envers el seu esforç i el seu treball seculars. Encara que una generació hagi de tancar la porta de casa i baixar al pla per viure, cal salvar-la per a les generacions futures. El món fa moltes voltes i l'economia encara més. A l'AVUI del passat 4 d'agost Miquel A. Torres, president de Bodegues Torres, diu que en el futur i a causa del canvi climàtic "caldrà desplaçar la producció dels vins cap al Pirineu per mantenir-ne la qualitat". Torres fa temps que predica amb l'exemple: ja cull raim de les vinyes que cobreixen la muntanya de Tàrn i està comprant centenars d'hectàrees al Pallars, fins i tot a mil metres d'alçada. I més rendible que el vi és l'enoturisme, el turisme lligat al vi, petit a casa nostra. Els cellers de Napa Valley a Califòrnia atreuen cada any vuit milions de turistes, així com també la Toscana i la Borgonya. En territori i paisatge, la Terreta és d'una especial bellesa: àmplia i plena de contrastos, l'enoturisme, com el turisme ornitològic, hi té potencial.

SAPEIRA ÉS AVUI UNA METÀFORA de Catalunya. Allò que un dia va caure i va romandre vint anys caigut pot tornar a ser reconstruït. Avui als vessants gravosos de Sapeira ja hi ha conreus d'alzines inoculades amb tòfona i nous ceps plantats. Si Catalunya és avui un país desorientat és degut al fet que, entre d'altres raons, no controla els seus impostos ni les seves inversions, ni gestiona les seves infraestructures ni els seus fluxos migratoris. Els catalans, però, tenim consciència creixent que per aquest control passa el nostre futur com a país digne i pròsper. Avui Sapeira fa goig i demà els cicles de la història poden fer que Catalunya torni a ser rica i plena: salvem la casa (la identitat i la voluntat de ser) i tinguem la canya a punt tot esperant temps millors.

UN HOME GRAN I SAVI em deia fa poc que la creu de la vida es troba, en bona mesura, dins de nosaltres mateixos; en com cadascú entoma i respon als canvis i als atzars, als èxits i a les dissorts que la vida ens va posant al davant. Els fonaments d'un nou impuls per a Catalunya passen per un agraïment constant per la nostra existència com a poble, malgrat persecucions i adversitats; per persistir en l'hàbit d'orientar-nos en la complexitat de la globalització; per perseverar en la feina ben feta i en el sentit cívic de ciutadania; per recuperar el goig de la catalanitat pacíficament viscuda i orgullosament transmesa als fills (fills sense els quals cap nació no té continuïtat). Renan va dir que una nació és un referèndum quotidià. També és una suma de fidelitats: avui a prop del camí vell de Sapeira, al campanar d'Orrit (provinent del basc *urruti* -lluny-, segons Joan Coromines), encimbellat sobre el riu fronterer Noguera Ribagorçana, amb el gran amic Lluís hi penjarem una senyera de 25 metres quadrats.

Notícia publicada al diari AVUI, pàgina 40. Dijous, 11 de setembre del 2008

Paraules clau: Sapeira, Cases, Pallars, Catalunya, Nació, Poble, Salveu, Vida, Metres, Caure

PDFs - Diàleg

Dijous, 11 de
setembre del 2008

Suplements

- Cultura
- Sortim
- CatTV
- El cèntim
- Plaers
- Medicina i salut

Edicions locals

- Terrassa
- Sabadell
- B30

Setembre		2008					
DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG	
1	2	3	4	5	6	7	
8	9	10	11	12	13	14	
15	16	17	18	19	20	21	
22	23	24	25	26	27	28	
29	30						

Hola **Televisió de Catalunya**

Sortir

0 correus

La Carpeta 0 articles

Programació

0 amics

Notícies més llegides

Un país normal
Engrunes
UNA DIADA SENSE 'MANIFIESTO'
Castellà, 37; català, 12
La realitat de la llengua
L'11-S canvia de 'look'

[La teva web parla català?](#)
Hosting sense riscos i en català
24x7. Atenció telefònica en català
dinahosting.com/ca/

[Turisme rural a Catalunya](#)
Cerca entre les més de 200
cases rurals disponibles. Busca la
teva!
RuralVerd.cat

Anuncis Google

Última hora de l'edició AVUI.cat

Dubtes + Contacta + Mapa Web + Publicitat + Informació legal + Cartes al director + Crèdits
© Diari AVUI - Corporació Catalana de Comunicació SL
Prohibida tota reproducció d'acord amb l'article 32.1, paràgraf segon, LPI

Recomana

El teu nom

Email del teu amic

Comentari

Enviar